LUMINI ȘI UMBRE pe harta fotbalistică a regiunii Cluj

Pentru fotbalul nostru, regiunea Cluj a fost întotdeauna un „pion avansat". Fotbaliștii și tehnicienii din această parte a țării s-au evidențiat în decursul timpului prin pricepere și pasiune, prin prestarea unui joc de calitate apreciabilă, prin ridicarea unora dintre ei pînă la eșalonul echipelor reprezentative, iar datorită echipei „Universitatea" – chintesența fotbalului clujean – prin cîștigarea primei Spartachiade republicane, a Cupei României ediția 1964–1965.

Nu de mult, în Plenara Consiliului regional UCFS Cluj, din 22 noiembrie 1966, a fost analizată activitatea fotbalistică, trecere în revistă completată și de intervențiile substanțiale ale unora dintre participanți. Principalele aspecte reținute cu această ocazie, precum și o serie de date suplimentare, constituie materia primă inclusă în această pagină, în care vom însera principalele realizări și deficiențe.

„Prezentul" în cifre și fapte

În regiunea Cluj există 7 715 jucători legitimați și 82 de antrenori (dintre tehnicieni, aproximativ o jumătate nu activează, revenind deci efectiv un antrenor la circa 150 de jucători). În ultimii 4 ani, numărul fotbaliștilor a crescut cu 4 762, iar al antrenorilor numai cu 46. Decalajul este evident, nu s-a micșorat, aspect ce grevează calitatea pregătirii echipelor deși ar trebui să devină din ce în ce mai calificată.

„Falanga" echipelor fruntașe numără o formație în categoria A, trei în categoria B și patru în categoria C. Fiecare dintre acestea au echipe de juniori înscrise în competiția republicană consacrată acestei grupe de vîrstă. Un campionat regional pe două serii, numeroase campionate raionale, trei campionate orășenești precum și un număr mare de echipe sătești angrenate în „Cupa agriculturii", iată cadrul de organizare în care își desfășoară activitatea fotbaliștii clujeni.

O piramidă competițională cu o bază destul de largă, cu trepte succesive care s-ar putea transforma într-un filtru selectiv pentru promovarea, dezvoltarea și păstrarea tuturor elementelor talentate de pe cuprinsul regiunii, dacă s-ar instaura un spirit de colaborare și de prețuire a fotbaliștilor autohtoni la toate secțiile, indiferent de categorie. Este momentul ca această idee să devină operantă în toate regiunile țării. S-ar crea o puternică emulație, s-ar declanșa interesul firesc pentru pregătirea copiilor și juniorilor, pentru depistarea tuturor elementelor de perspectivă prezente în echipele de categorie inferioară, ar dispare treptat obișnuința comodă ce n-a dus decît la rezultate mediocre, a „importului" de jucători formați în altă parte. S-ar întări legăturile afective dintre jucători, echipe și public etc.

Aspecte din pregătirea fotbaliștilor

În sinteză, ele pot fi cercetate în calitatea comportării echipelor divizionare de pe cuprinsul regiunii, precum și în valoarea atinsă de cei mai buni jucători. Pornind de la concluzii la premise, de la situația echipelor în actualele clasamente, de la prezența sau absența fotbaliștilor clujeni în loturile reprezentative, de la datele culese de pe teren și incluse în materialul prezentat în plenară, se poate afirma că în această direcție realizările sînt doar parțiale, deficiențele sînt mai numeroase și mai persistente.

Eforturile cerute jucătorilor în antrenament sînt în neconcordanță cu solicitările jocului, condițiile obligatorii de dificultate lipsesc frecvent. De o adevărată organizare a jocului se poate vorbi cu indulgență, deoarece la antrenamente nu sînt transpuse condițiile tehnico-tactice ale fotbalului actual. Mulți dintre jucători (chiar fruntași), aleargă în timpul meciurilor destul de puțin în comparație cu necesitățile tactice și cu efortul prestat în aceleași condiții de fotbaliștii din alte țări.

Cei patru înaintași ai „Universității", urmăriți în meciurile de campionat cu Steaua și cu Jiul, au alergat: Marcu 1 475 m., dintre care în viteză 445 m., Szabo 2 195 m. (245), Ivansuc 2 315 m. (345) și Adam 1 615 m. (345), față de 6 000—7 000 m. cît aleargă în cursul unui meci, conform statisticilor, jucători din R. S. Cehoslovacă (dintre care în viteză aproximativ 1 100 m.).

La randamentul deseori mediocru obținut în urma procesului de antrenament, concură pe de o parte stereotipia ședințelor, comoditatea și superficialitatea unor tehnicieni pentru care pregătirea prealabilă a lecției a devenit un act formal (așa cum a arătat în cuvîntul său antrenorul Ștefan Nagy), iar pe de altă parte atitudinea blazată de care se fac vinovați jucătorii, refractari în general la eforturile mari fără de care ridicarea măiestriei a devenit de neconceput.

Șirul jucătorilor indisciplinați, vinovați în repetate rînduri de viață nesportivă și dezinteres în pregătire, este destul de lung. Vom numi doar cîțiva: Găbudeanu, Bona (Arieșul Turda), Pîrvu, Duca (Industria sîrmei Cîmpia Turzii), Bortiș, Ene, Hădăreanu (Clujeana), Fluieraș (Unirea Dej), Țegean, Szabo, Gaboraș (Universitatea) și mulți alții.

La ora actuală, situația echipelor din regiunea Cluj nu e prea liniștitoare. Universitatea are un sezon alb, Unirea Dej n-a acumulat din 13 meciuri decît patru puncte și doar printr-o minune s-ar mai putea salva de la retrogradare. Celelalte echipe din „B și C" se vor menține probabil, dar această situație nu reprezintă în nici un caz o performanță. Doar Medicina Cluj, situată pe primul loc în seria a patra a diviziei C, are o comportare constant bună și speră să promoveze.

În lotul A și în cel olimpic nu mai figurează nici un jucător clujean.

Reiese deci că în ciuda unor realizări incontestabile, prezente în sectorul de masă și în cel de performanță (opt echipe de seniori în campionatele republicane), adevăratele performanțe lipsesc, iar aportul fotbalului clujean la întărirea echipelor naționale este în prezent ca și inexistent.

Lipsa de orizont a secțiilor de fotbal care își cheltuiesc energia în direcții minore, modul precar de realizare a muncii de instruire și educație, numeroase deficiențe prezente pe filiera clasică de activitate conducător-antrenor-jucător, iată explicația actualei stări de lucruri.

„Călcîiul lui Achile"

În fotbalul clujean, pregătirea copiilor și juniorilor continuă să rămînă un punct slab. Majoritatea birourilor de secții ale echipelor de toate categoriile, așază undeva la urmă activitatea de pregătire a copiilor și juniorilor. În toată regiunea, numai doi antrenori sînt încadrați cu normă întreagă pentru pregătirea viitoarelor cadre, Silviu Avram și Adalbert Covaci la centrul organizat de F. R. Fotbal pe lîngă clubul Universitatea. Pe de altă parte într-un ciclu săptămînal, antrenamentul copiilor și juniorilor durează doar 4—6 ore, volum de lucru cu totul insuficient. Conținutul antrenamentelor nu este adaptat particularităților de vîrstă și principalului obiectiv existent la aceste categorii de jucători — pregătirea tehnică. Din datele culese, reiese că participarea juniorilor la antrenamente este extrem de scăzută. Doar 15 la sută dintre ei au participat la toate lecțiile de antrenament, iar 60 la sută au fost prezenți numai la antrenamentul în care se juca la două porți. Antrenorii echipelor de seniori continuă să se arate total neinteresați de ceea ce se petrece la nivelul echipelor de copii și juniori din cadrul secției, deși federația a inclus de mult printre obligațiile lor profesionale, sarcina de a coordona și colabora la buna desfășurare a acestei activități.

La Centrul de copii și juniori de pe lîngă clubul Universitatea, am stat de vorbă cu profesorul Lőrincz (responsabil cu pregătirea copiilor) și cu tov. Silviu Avram, antrenorul principal al Centrului :

„Ca în toate unitățile cu acest profil, inițiate și finanțate de către federație, există și la noi condiții de muncă foarte bune. Lucrăm de la trei ore pe săptămînă cu cei mai mici (9—10 ani) pînă la zece ore pe săptămînă cu juniorii (17—18 ani). Ambiția, dorința și, de ce nu, obligația noastră este să dăm anual 2—3 jucători tineri, capabili să înfrunte rigorile categoriei A. Primele „vîrfuri" încep să se vadă de pe acum : Moldovan, Crețu, Crișan (nominalizați în lotul UEFA), Lică și Gruber. Cu ei și cu alții care promit foarte mult, utilizăm metoda pregătirii individuale. Pentru iarnă am proiectat o competiție de fotbal redus, în sală, la care ne gîndim să invităm și alte formații".

La centrul de copii și juniori al „Universității" nu toate lucrurile sînt perfecte. Metodica pregătirii are încă paragrafe nebuloase care sperăm că vor fi elucidate atunci cînd federația va elabora îndrumările anunțate. Dar, peste tot, aceste centre s-au dovedit în scurta lor existență formule viabile cu toate inperfecțiunile prezente încă. Cînd vom avea, nu douăsprezece, ci o sută de centre pentru copii și juniori, răspîndite armonios în toate regiunile țării, atunci viitorul fotbalului nostru va fi bine consolidat pe o temelie solidă și fertilă.

Din nou, despre legătura dintre școală și fotbal

Vechiul și mereu proaspătul nostru deziderat, introducerea și practicarea organizată a jocului de fotbal în școlile de toate gradele și profilele, continuă să-și aștepte rezolvarea care depinde numai de modificarea unei mentalități împietrite.

La liceul nr. 15, am stat de vorbă cu directorul Ion Cîmpean :

„Deoarece fotbalul nu figurează în programul de educație fizică, am găsit totuși o modalitate prin care să răspundem pasiunii copiilor. Organizăm permanent campionate interclase și am alcătuit echipa școlii pe care am înscris-o în campionatul orășenesc de copii. De pregătirea ei se ocupă părintele unui elev, care e și antrenor. Din cadrul comitetului de părinți am alcătuit un colectiv pentru rezolvarea micilor „probleme" ale echipei. Prin contribuție voluntară am cumpărat mingi și ceva echipament. După-amiază, mulți copii vin în curtea școlii și joacă fotbal. Am condiționat permisiunea de a juca, de randamentul la învățătură. Avem elevi care au început să învețe mult mai bine din dragoste pentru fotbal, ca să-l poată juca".

Inițiativele și înțelegerea inimosului director Cîmpean au totuși o cauză mai puțin cunoscută: este arbitru de fotbal în lotul republican. Așa încît nimic nu mai rămîne surprinzător în cazul de față.

Am fost și la liceul Nicolae Bălcescu, înzestrat cu o anexă (cîteva grupe) cu program special de educație fizică.

„Grupă de fotbal nu avem, ne spune profesorul Vasile Brînzeu — directorul școlii — *așa ceva nu a fost prevăzut în schema noastră de organizare. În programa analitică primită de la minister, pe lîngă disciplinele sportive „principale", atletism, gimnastică, volei, baschet se mai fac recomandări în subsidiar și pentru practicarea altor sporturi: oină, tenis etc, dar nu și fotbal".*

În expectativă

Numărul terenurilor se dovedește și în această regiune insuficient în raport cu numărul echipelor și volumul activității. Șiatul popular al orașului Cluj a pus la dispoziția asociațiilor sportive, spații libere pentru amenajarea de terenuri. Dar după doi-trei ani a revenit, dînd acelorași spații altă întrebuințare. De atunci toată lumea stă în expectativă. Nu se pot investi fonduri a căror valoare să fie mai tîrziu anulată prin desființarea unor terenuri de fotbal recent amenajate. Cotele de teren percepute echipelor neproprietare grevează serios bugetele acestora. Din această cauză și din multe altele, situația financiară este precară și repercusiunile ei sînt implicit numeroase, afectînd calitatea procesului de instruire (lipsește echipamentul necesar, aparatele ajutătoare etc.).

Comisia regională de fotbal (și subcomisiile ei), deși apreciată ca una dintre cele mai active din țară, nu-și exercită totuși așa cum ar fi necesar, prerogativele de îndrumare și control asupra secțiilor, antrenorilor, jucătorilor și arbitrilor. De aceea, puține secții au o activitate bine orientată pe direcțiile-cheie, în concordanță cu planul de măsuri adoptat pentru îmbunătățirea continuă a fotbalului nostru.

La rîndul lor, mulți antrenori și arbitri nu fac nimic pentru ridicarea capacității lor profesionale, se complac să lucreze cu mijloacele pe care ți le dă rutina și îngustimea unui orizont de cunoștințe perimat. Numeroși jucători, împotriva cărora nu se iau decît „măsuri diafane", sînt acceptați cu atitudinea lor blazată, fără vreo dorință de evoluție, mulțumiți să rămînă cu echipa lor în categorii inferioare, să piardă sau să retrogradeze (cazul celor de la Unirea Dej și al altora).

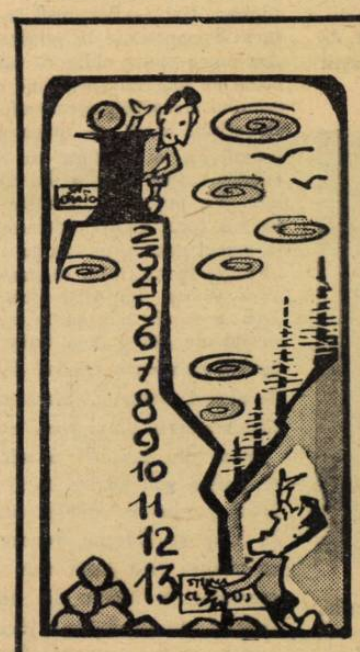

Universitatea Cluj către Universitatea Craiova :
— Frăților, aruncați-ne și nouă o scară de mătase !...

Echipa Unirea Dej de-abia așteaptă să... cadă din categoria B.

— Uraaa ! Bine c-am pierdut și azi. În categoria G ne așteaptă adevărata viață de odihnă și pace...

Desene de NEAGU RĂDULESCU

Cercetînd fotbalul clujean găsești cîteva lipsuri prezente și în alte regiuni:

– la calitatea – cel mai adesea mediocră – a procesului de instruire și educație se adaugă atitudinea, lipsită de cea mai elementară responsabilitate a unora dintre jucători. De ce se prelungesc și una și cealaltă ?

– în vorbe, toată lumea recunoaște „importanța majoră" ce revine pregătirii copiilor și juniorilor. Cu toate acestea, la numeroase secții sau în școlile de toate gradele ideea aceasta „unanim apreciată", apare undeva în subsolul activității. De ce se interpune zidul amneziei între vorbe și fapte?

– de ce, ba lipsa de inițiativă, ba dezacordul dintre secțiile de sistematizare din cadrul sfaturilor populare și asociațiile sportive, ba alte cauze fac ca numărul terenurilor de antrenament să rămînă mult redus față de numărul jucătorilor și necesitățile de pregătire.

Iată cîteva întrebări la care antrenorii și fotbaliștii din regiunea Cluj, conducerile secțiilor, membrii comisiilor regionale și raionale de fotbal, precum și organele UCFS au datoria să răspundă cu mai multă ardoare, cu sentimentul unei responsabilități sporite, cu mai multă competență și perseverență.

Romulus BALABAN